

Végül Finnország — az ötödik békekötő állam — helyzete ad alkalmat a vitára: azzal, hogy a nyugati sajtó vádjai szerint ez az északi ország teljesen szovjet befolyás alatt áll. A földalatti mozgalom itt is pontosan úgy működik, mint a többi országokban, ahol a nemzetközi reakció szervezés támogatja a fasiszta elemek akciót. Finnország földrajzi fekvése és gazdasági helyzete mellett természetes, hogy a legszorosabb kapcsolatokat tartja fenn a Szovjetunióval. Az is természetes, hogy ennek ellenére semmiképpen sem kíván szakítani nyugattal és gondosan ápolja az együttműködést a nyugati demokratikus körökkel. A békekonzferencia előkészületei során a helyzet az volt, hogy Finnország békeszerződését készítették el a leggyorsabban és legkönnyebben, mert nem kerülhetett nyílt vitára a sor a finn kérdésekben. Mannerheim távozása és a haladószellemű kormány megalakulása után az új kormány csaknem teljes egészében elfogadott Moszkvába és ott a legszorosabbra fűzte kapcsolatait a Szovjetunióval.

Iven körülmények között folynak a béketárgyalások előkészületei. Hatalmas erőforrás lesz, de *nem döntőütközet*. A békekonzferencián a tőkeérdekek a népek érdekeivel kerülnek szembe. Lehetséges, hogy a reakciónak sikerül nagyobb erőket összefogni a tőkeérdekek megvédésére, ez azonban nem alkalmas eszköz tartós és nyugalmat biztosító béke építésére. Ha sikerül elérni azt, hogy a demokráciák számára hosszabb nyugalmi időt biztosítsanak, ez már csatányerést jelent és mivel az atombomba és egyéb fegyvercsörtetések elenére is egyik fél sem akar pillanatnyilag ténylegesen háborút, bizonyosra vehető, hogy ezt haladékat biztosítja a párisi békekonzferencia. A haladéki idő alatt a demokráciának elég ideje lesz a megerősödésre és a tartósabb béke biztosítására.

1946. július 22.

FIGYELŐ

A MAGYAR SAJTÓ TERJESZTÉSE

Írta: Remete Mária

1 A HID áprilisi számában adott először részletes jelentést a sajtóterjesztésről. Úgy érezzük, ismét szükség van arra, hogy megállapítsuk haladunk-e vagy visszaestünk ezen a téren.

A sajtóterjesztés igen fontos feladat, elvtársaink azonban még mindig nem veszik elég komolyan. Pedig óriási jelentőséggel bírnak irodalmi vállalataink erőfeszítései annak érdekében, hogy minden hazánkban élő nemzetiség saját anyanyelvén olvassa mindazokat a könyveket, cikkeket, melyek tudását gyarapítják és éleslétét fokozzák. Ez is egyik vívmánya a Népfelszabadító harcoknak. Mert nem így volt ez a háború előtt Jugoszláviában.

Akkor is voltak magyar könyvek, az igaz, de azok Magyarországnál behozott, nagyjából ponyvairodalmat tartalmazó írások voltak. Olyan, ami tudásunkat növelte, ítélőképeségünket helyes irányba terelte volna, nagyon ritka jelenség volt. S az is legtöbbször nem magyarországi, hanem csehszlovákiai vagy franciaországi kiadásban jelent meg. Az általánosan forgalomban levő magyar könyvek nagy részét fasiszta szellemű, reakciós gondolatok irányították, de oly módon, hogy sokszor az olvasó észre sem vette. Éppen ezért történhetett meg, hogy nem egyszer a legelismerőbben nyilatkoztak az olvasók olyan könyvekről és írókról, akik a legnagyobb rombolást vitték véghez népünk soraiban. A helyes ítélőképeségük hiánya segíthette elő és segítheti elő még ma is az emberek tisztánlátásának elhomályosítását.

2 Hazánkban ma minden nemzetiségnek meg van a lehetőség kulturája fejlesztésére. A »HID« könyvkiadóvállalat is nagy áldozatokat hoz annak érdekében, hogy minél több értékes olvasmányt adjon dolgozó népünk kezébe. Alig tíz hónapos fennállása óta a következő könyveket adtuk ki:

Szabadságdalok	2.600 példányban	elfogyott 2.600
Színpadunk I. füz.	1.500 »	» 1.500
» II. füz.	1.500 »	» 1.050
» III. füz.	1.500 »	» 900
Korunk Kérdései I.	2.500 »	» 2.300
» » III.	2.000 »	» 1.050
Miért erős a szovjet állam	2.500 »	» 2.500
Mi történik Kinában	2.000 »	» 950
Gorkij: Így tanultam én	5.200 »	» 5.000
Lenin gyermekkorá	2.000 »	» 1.000
Lenin: A szakszervezetek szerepe	6.000 »	» 2.200
Csinagok-Csinaga	1.600 »	» 750
Milyen legyen a Komszomol tagja	3.000 »	» 2.980
Miért beszélnek az emberek		
különbféle nyelven	1.600 »	» 300
Munkásegyletem I.	350 »	» 350
» II.	800 »	» 450
» III.	2.000 »	» 750
Szerb—Magyar szótár	5.000 »	» 250
Összesen	43.650 példány,	elfogyott 27.780 péld.

Azonkívül 55 ezer példányban adtuk ki Népnaptárunkat, ez az utolsó darabig elfogyott, sőt még kevés is volt. A »HID« folyóirat 1945 évi 1. száma 2.500 példányban jelent meg, ma 4.200-ra emelkedett, de a több hónapokban elérte az 5.500-as példányszámot is.

Végeredményben a Magyar Kultúrszövetség kilenc hónapos tevékenységének eredménye 55 ezer db. Népnaptár, 40.600 db. Híd és 43.650 db. egyéb kiadvány összesen 145 ezer példányban, amelyből több mint 120 ezer az olvasók kezébe került.

A fenti kimutatásból még megállapítható, hogy legjobban az időszerű kérdésekkel foglalkozó könyveket vásárolják az olvasók, a szépirodalmi művek, mint például a Szavalókorosok gyűjteménye iránt nincs kellő érdeklődés. Nagyobb érdeklődést vártunk volna Lenin: A szakszervezetek szerepe és feladata című füzet iránt is. Bár a könyv megjelenése előtt ismertettük minden vajdasági helyi szakszervezeti tanács vezetőségével kiadványunkat és felkértük, hogy rendelkezzenek szervezetük részére, mindössze három városból kaptunk nagyobb megrendelést.

3 Most pedig nézzük meg, mennyivel esett vagy emelkedett a »HID« olvasóinak tábora az egyes helyeken: Legszembetűnőbb, ha e célból a februári adatokat összehasonlítjuk a májusi helyzettel.

Városok:

	februárban	májusban
Petrovgrad	600	579
Szombor	275	100
Bela Crkva	10	10
Szubotica	700	609
Vrsac	42	35
Noviszad	356	283
Zenta	304	430
Kikinda	63	53
Kanizsa	120	170
Pancevó	6	23

Jelentősebb nagyközségeink és falvaink:

	februárban	májusban
Ada	77	58
Apatin	175	11
Bacska Topola	585	474
B. Petr. Se'o	60	60
Bacsko Gradiste	37	17
Batina	10	—
Bezdan	12	14
Beli Manastir	15	15
Crvenka	20	20
Csantavir	125	100
Csóka	25	15
Debeljacsa	50	46
Feketics	90	80
Horgos	50	25
Jazovo	50	10
Kevi puszta	25	30
Kovin	40	25
Kula	63	60
Kotlina	—	10
Mali Igyos	89	50
Mol	10	20
Martonos	20	20
Novi Vrbasz	61	63
Novi Becsej	25	—
Nedicsevo	15	—
Novi Knezsevac	38	17
Odzsaci	10	10
Oszijek	—	12
Padej	10	10
Pot. Szv. Nikola	—	10
Pancsevo	—	23
Sztari Becsej	100	100
Sztara Moravica	104	113
Szrbobran	40	20
Szuza — Zmajevac	46	33
Szkorenovac	10	10
Sztanisics	20	—
Titel	80	50
Te'ecska	5	40
Temerin	20	20
Vranjevo	100	64
Vujicsevo	25	25
Zagreb	—	10
Összpéldányszám		
	5.500	5000
	elfogyott	
	5.093	4.750

Ezen összehasonlítás után azt látjuk, hogy néhány város és falu kivételével esett a példányszám. Mi ennek az oka? Falvainkban, és községeinkben a nyári nagy melegidővel magyarázzuk. Ezen magyarázatunkat alátámasztják terjesztőink értesítései, akik az emberek elfoglaltságára való hivatkozással a lap példányszámának csökkentését kérik. De mivel magyarázzuk az esést a váro-

si dolgozóknál? Ők nyáron is úgy dolgoznak, mint télen és mégis csökken a városi példányszám. Itt legnagyobb baj az emberek közömbössége és terjesztőink túryasága. Dolgozóink ma már természetesnek tartják a magyar sajtótermékek megjelenését, de nem tartják kötelességüknek annak olvasását. Pedig, ha annyi áldozatba kerül annak megjelentetése, kívánnánk, hogy a munkástársak vásárolják is, hiszen ezzel saját munkáskultúrájukat pártolják, saját kultúrsvonalukat fejlesztik. Vannak azután egyes helyek — úgy városok, mint falvak — ahol emelkedett az olvasók száma. Itt öntudatos terjesztőinknek köszönhetjük az emelkedést, akik tisztában vannak azzal, hogy milyen fontos elánnak olvasótáborát növelni.

4 Szubotícán a sajtóterjesztésre új rendszert vezettünk be. Mikor láttuk, hogy kiadványaink nem fogynak úgy, ahogy kellene és lehetne, a szakszervezet keretén belül megalakítottuk a sajtóterjesztő bizottságot. Ennek feladatát tűztük ki, hogy minden egyes munkás klubot, üzemi csoportot ellásson minden újonnan megjelenő sajtótermékkel. Gyakorlatilag ezt úgy oldottuk meg, hogy a klub előadásaira vagy az üzemi értekezletekre a bizottság egy tagja kiadványokkal felszerelve kimegy és ott keres egy a sajtóterjesztésre megfelelő egyént. Ennek kötelességévé teszi minden új kiadvány terjesztését a csoportjába tartozó munkások között. Eddig Szubotícán 19 klubot és üzemet szerveztünk meg így, elég szép eredménnyel. Pl. a «Rottman» gyár munkás klubjában a terjesztő egy hónap alatt 840.— dináros forgalmat ért el. Ami alacsony árainkat tekintve kb. kétszáz különböző füzetet jelent, amikor a magyar munkások kétszáma jóval százon alul mozog. Természetesen még nem vagyunk teljesen elégedettek munkánkkal, igyekszünk mindent elkövetni, hogy minél nagyobb eredményt mutathassunk fel.

Tapasztalatunk az, hogy a legtöbb helyen örömmel fogadják a könyveket. Ez meggyőzött bennünket arról, hogy csak a szervezésben van a hiba, amikor sajtótermékeink a könyvesboltban vagy a terjesztőknél eladatlanul hevernek. Látogatásaink során találkozunk elvéve olyan üzemekkel is, ahol sajnos barátságtalanul fogadtak bennünket, mert azt hitték, rájuk akarunk erőszakolni valamit. Erőszakról pedig részünkről szó sincs, csak szeretnénk meggyőzni az embereket, hogy a *«tudás hatalom»*. Célunk, hogy megszerettségük az emberekkel a könyvet, a *jó könyvet*. Mert sajnos még mindig sokan vannak, akik szívesebben olvasnak egy sárga detektív regényt, mint pl. Lenin: A szakszervezetek szerepe és feladatait. Azt pedig mondanunk sem kell, hogy e könyv ismerete nélkülözhetetlen olvasmány minden szervezett munkás számára.

Meg kell még említeznünk írónk áldozatkészségéről, akik fáradtságot nem kímélve írnak, fordítanak, megtesznek mindent, hogy mégpünk olvasási szomját kielégítsék a nép nyelvén írott könyvekkel. S ezen fáradozásukért ez év januárjáig egyáltalán nem fogadtak el tiszteletdíjat, januártól kezdve pedig, a legtöbb esetben befizették a szerzéségi faluépjítő akció javára. E rövid hat hónap alatt így írónk 9,515.— dinárral járultak hozzá a cél eléréséhez.

Az ismertetésen kívül cikkünk célja, hogy rövid útmutatással szolgáljunk terjesztőinknek, miként érhetnek el munkájukban nagyobb sikereket. Ez az új fáradtságosabb ugyan, több áldozatot kíván, mint ha helyünkbe várjuk a vásárlókat ezzel szemben célravezetőbb. S nekünk, ma az új munkaverseny idején, arra is kell nézünk, hogy termelésünk fokozása mellett munkásaink kultúrsvonalát is emeljük. Mert a kultúra nem maradhat a gazdagok kiváltsága, annak az *egész dolgozó nép közkincsévé* kell válnia — mondotta Lenin és csak rajtunk múlik, hogy ezen feladatunknak hol, hogyan és milyen mértékben tesszünk eleget. Ne feledjük el, egy pillanatra sem: mi vagyunk a felelősök azért, hogy népünk milyen útjában zárkózik föl az új világot öntudatosan építők diadalmasan küzdő sorába.